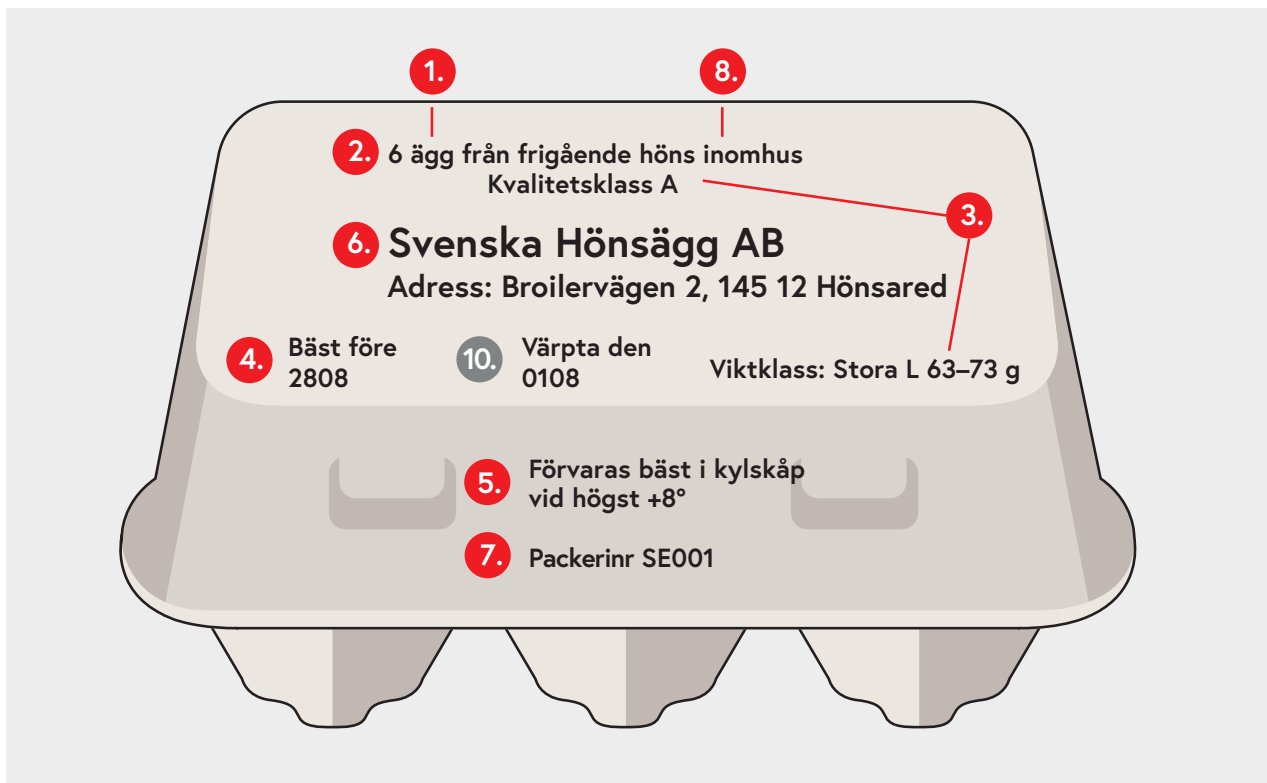

Märkning av hönsägg

Obligatoriska uppgifter

Förpackning med ägg ska märkas med:

1. namnet på varan (beteckning)
2. antalet förpackade ägg
3. kvalitets- och viktklass, uppgift om eventuell tvättning
4. bäst före-dag
5. förvaringsanvisning
6. kontaktuppgifter
7. förpackningsanläggningens godkännandenummer
8. produktionssystem och förklaring av producentkoden

Äggen ska märkas med:

8. producentkod. En förklaring av vad numret på ägget betyder ska också finnas antingen på eller inuti förpackningen. Oftast finns denna förklaring tryckt på insidan av locket.

Frivilliga uppgifter

Förpackning med ägg får märkas med:

9. detaljistlednings- och lagerkontrollkoder
10. ett eller flera datum som ger konsumenten ytterligare upplysningar
11. uppgift om särskilda lagringsförhållanden
12. reklam
13. nettovikt
14. ursprung
15. foder

Äggen får märkas med frivilliga uppgifter, se sidan 7.

Sammanfattning av de viktigaste märkningsreglerna

Ansvar för att märkningen är rätt

Varje led som säljer ägg ansvarar för att märkningen är korrekt. Förpackaren är den som bäst känner till livsmedlet och som i första hand bär ansvaret. Även person i senare led är ansvarig – särskilt om denne misstänker felaktig märkning. Då bör märkningen kontrolleras i samråd med förpackaren före saluhållandet. Vissa av reglerna om märkning gäller inte osorterade ägg som producenten säljer på det egna hönseriet, vid torgförsäljning eller vid dörrförsäljning direkt till konsument för dennes egna bruk. Bäst före-datum för sådana ägg måste dock alltid anges, antingen på en etikett eller på ett anslag vid försäljningen. Vid torgförsäljning ska dessutom sådana ägg föras med producentkod om producenten har fler än 50 höns. För producenter med högst 50 höns räcker det med att ange namn och adress på försäljningsplatsen.

Tydligt och lättbegripligt, får inte vilseleda

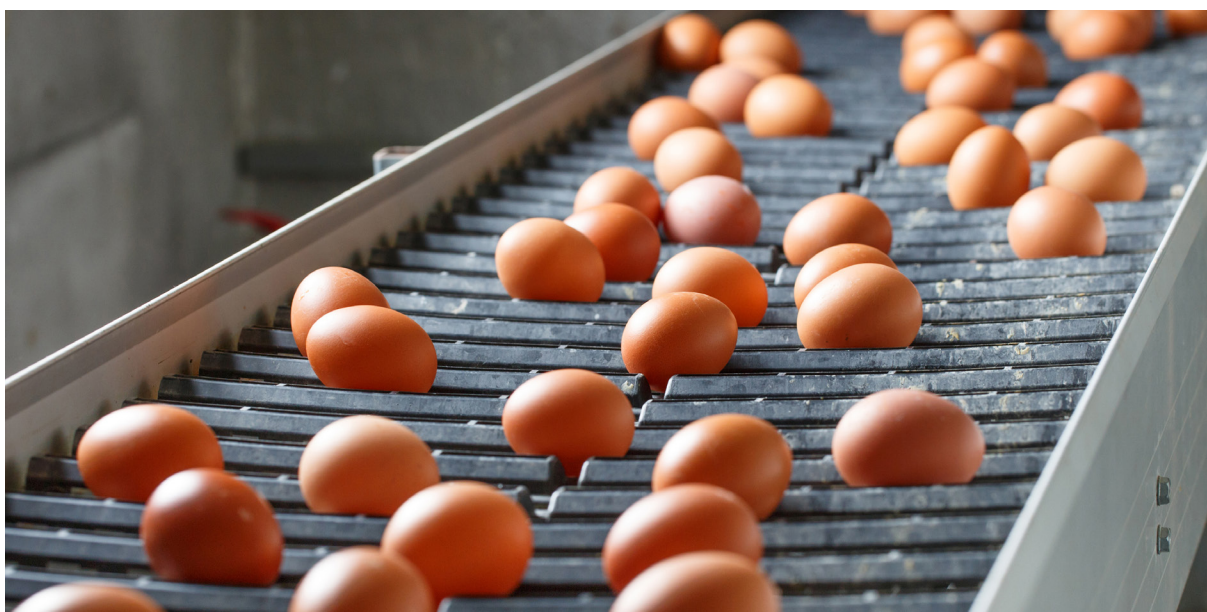
Märkningen av en förpackning med ägg måste vara tydlig och lätt för konsumenten att förstå. Den får inte döljas av en prislapp eller vara skriven med för liten text. Märkningen får inte vilseleda konsumenten. Märkningen görs på förpackningen, men kan/ska i särskilda fall också stämplas på ägget.

Språk

Märkningen ska enligt huvudregeln vara på svenska. I vissa fall kan andra språk accepteras, men endast om märkningen ändå kan förstås av en konsument som bara kan svenska.

Omförpackning

Endast godkända äggpackerier får packa om redan förpackade ägg. En detaljist får t ex inte packa lösviktsägg i påsar eller packa upp små äggförpackningar för att sälja äggen i lösvikt.

Obligatoriska uppgifter

① Beteckning

Ägg eller hönsägg. Med ägg menas hönsägg med skal, lämpliga för direkt konsumtion. Äggen får t ex inte vara knäckta, ruvade eller tillagade. Även andra ägg än hönsägg får säljas. För sådana ägg gäller allmänna märkningsbestämmelser (se EU-förordning 1169/2011 och LIVSFS 2014:4).

② Antalet förpackade ägg

Antalet ägg i förpackningen.

③ Kvalitets- och viktklass

De kvalitetsklasser som saluhålls till konsument är extra A och A. Indelningen i klasser grundar sig på hur färska äggen är, om de är tvättade eller ej, om de hållits vid temperatur under +5°C samt om de konserverats på något sätt. Ägg får betecknas som "extra A" upp till nionde dagen efter värpning. Genom att genomlysna äggen och mäta luftblåsans storlek, utseende hos äggvita och äggula och förekomst av sprickor i skalet klassificeras äggen antingen som klass A eller B. Klass A-ägg får inte ha förvarats vid temperatur under +5°C eller ha konserverats. Tvättade ägg ska uppfylla samma kvalitetskriterier som ägg av klass A. Klass B-ägg får endast säljas till industrin. Märkningen för klass A-ägg med bokstaven A kan ingå i olika kombinationer, som "klass A", "färsk klass A". För tvättade ägg ska beteckningen "tvättade ägg" anges på förpackningen, tillsammans med "klass A".

Ägg av klass A ska vara klassificerade efter vikt.

De viktklasser som får förekomma är:

XL – mycket stora, 73 g eller mer

L – stora: 63 till < 73 g

M – medelstora: 53 till < 63 g

S – små, under 53 g

Viktklasserna anges med respektive bokstäver eller beteckningar eller med en kombination av båda, som får kompletteras med uppgift om motsvarande viktintervall.

④ Bäst före-dag

Bäst före-dag är den dag fram till vilken ägg, som förvarats på lämpligt sätt, har kvar de särskilda egenskaper som normalt förknippas med ägg av den kvalitetsklassen.

Bäst före-dag, undantaget extra A, får inte vara senare än 28 dagar efter värpning.

Det är inte tillåtet att märka om äggen med ett senare bäst före-datum. Datumuppgiften ska anges i ordningen: dag, månad. År är frivilligt att ange. Se punkt 10 för en översikt av hur bäst före-dagen förhåller sig till övriga tidsangivelser.

⑤ Förvaringsanvisning

Det ska finnas en text som rekommenderar konsumenten hur ägg lämpligast förvaras efter inköpet. Exempel: Förvaras bäst i kylskåp vid högst +8°C.

⑥ Kontaktuppgifter

Namn eller firmanamn och adress alternativt telefonnummer till packeriet eller det företag som låtit förpacka äggen ska anges. Namn, firmanamn eller varumärke, som kan vara gemensamt för flera företag, får anges om det inte innehåller formuleringar som ger vilseledande information om t ex kvalitet, färskhet, typ av produktionssystem eller ursprung.

⑦ Förpackningsanläggningens godkännandenummer

Förpackningsanläggningar som godkänns tilldelas ett godkännandenummer. Landskoden för Sverige är SE och inleder alltid godkännandenumret för svenska anläggningar.

⑧ Produktionssystem

På ägg

Det är obligatoriskt att ange produktionssystem på ägg av klass A. Produktionssystemet ska då anges både på ägg och förpackning. Uppgiften på ägget ska bestå av en kod som gör det möjligt att identifiera produktionssystemet, men även medlemsstaten, anläggning som producerat äggen (id-nummer) och, som frivillig uppgift, även kod för stallnummer. Detta nummer är den producentkod, som ska stämplas på varje ägg av antingen äggpackeriet eller producenten. Numret måste vara läsligt, minst 2 mm högt och tryckt med färg som är godkänd för livsmedel. Producent ska registreras och tilldelas ett identifieringsnummer för sin anläggning av Livsmedelsverket. Producenter som säljer osorterade ägg direkt till konsument via marknader omfattas även av kraven på märkning av enskilda ägg. Sådana ägg ska förses med en producentkod om producenten har fler än 50 höns. Producentkoden kan kompletteras med uppgift om produktionssystem i klartext på ägget.

Då kan till exempel följande termer användas:

- Frigående (alt. Frig.) ute
- Frigående (alt. Frig.) inne
- Burägg
- Ekologiska ägg

Stämplade ägg i detaljhandeln kommer alltid från salmonellakontrollerade värphönsbesättningar. Stämpeln innebär därmed en garanti och skapar extra trygghet för konsumenten.

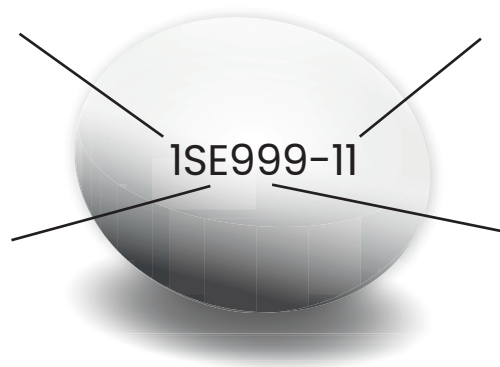
Producentkod

Kod för produktionsmetod

0 = Ekologisk produktion
1 = Utehöns
2 = Frigående inomhus
3 = Burhöns

Kod för medlemsstat

SE = Sverige
FI = Finland
DK = Danmark
osv

Kod för stall

Frivillig uppgift
Identifiering av flockar
som hålls i olika byggnader
i en anläggning.

Identifiering av anläggning

Unik kod för varje
anläggning. Innehåller
högst 4 siffror.

På förpackning

Endast termerna nedan får användas på förpackning som innehåller ägg för att ange produktionssystem – med undantag för ekologiska produktionssystem. Beteckningarna får kompletteras med uppgifter som hänvisar till särskilda kännetecken för respektive system. Det kan vara till exempel för systemet med ägg från frigående höns inomhus, att minst en tredjedel av golvytan alltid är täckt med en ströbädd. Särskilda regler finns för ekologiskt producerade ägg. Sådan produktion ska också kontrolleras av ett kontrollorgan för ekologisk produktion.

På förpackningen ska, för att ange produktionssystem, stå:

- Ägg från utehöns
- Ägg från frigående höns inomhus
- Ägg från burhöns
- Ekologiska ägg

För burägg får produktionssystemet kompletteras med beteckningen "Inredd bur" om kraven för det systemet är uppfylla. Innebörden av producentkoden ska förklaras på förpackningen. Det kan göras på utsidan eller insidan av förpackningen.

9 Detaljistlednings- och lagerkontrollkoder

Dessa uppgifter kan placeras på ut- eller insidan av förpackningen.

10 Ett eller flera datum som ger ytterligare upplysning

Detta kan vara att t ex ange värpdag, förpackningsdag eller sista försäljningsdag. Den sista försäljningsdagen är en uppgift om det sista datum när äggen får säljas till konsument. Detta datum får inte fastställas till ett datum senare än 28 dagar från värpdagen.

Nedanstående översikt visar hur de olika tidsangivelserna förhåller sig till varandra:

Dag 0 Värpdag

Dag 0-7 Lagring hos äggproducent

Dag 0-10 Förpackningsdag

Dag 1-11 Leveransdag

Dag 1-28 Försäljning i butik

Dag 28 Sista försäljningsdag

Dag 28 Bäst före-dag

⑪ Uppgifter om särskilda lagringsförhållanden

Det är inget krav att ägg ska hanteras som kylvara i handelsledet om inte förpackaren särskilt anger detta, t ex "Kylvara: högst +8°C".

⑫ Reklam

Kommentarer eller symboler avsedda att främja försäljningen av ägg eller andra varor får användas, under förutsättning att sådan reklam inte vilseleder köparen. Reklamen får anges på in- eller utsidan av förpackningen.

⑬ Nettovikt

Ett specialfall är om ägg av samma kvalitetsklass säljs i förpackningar i blandade vikter. Detta får ske under förutsättning att minsta nettovikt i gram anges och orden "ägg av olika storlek" eller en beteckning med motsvarande innebörd framgår på förpackningarna. Själva förpackningens vikt, etiketter och liknande får inte räknas med i vikten.

⑭ Ursprung

Förpackningar med klass A-ägg som märks med närproducerat, lokalproducerat och liknande uttryck bör vara märkta med en tydlig uppgift om var äggproduktionen skett. Detta för att konsumenten inte ska riskera att bli vilseledd om ursprunget på äggen.

⑮ Typ av foder

Om man vill märka klass A-ägg med uppgift om vilken typ av foder hönsen har fått ska vissa villkor vara uppfyllda. Det berör bland annat fodrets sammansättning och krav på dokumentation hos producent, äggpackeri och foderfirma.

Lösviktsförsäljning

Ett specialfall uppkommer vid lösviktsförsäljning av ägg. Då ska uppgifter enligt punkterna 3 (kvalitets- och viktklass), 4 (bäst före-datum) och 8 (produktionssystem) framgå på en särskild skylt i anslutning till försäljningen. Där ska även innebörden av producentkoden, som varje ägg ska förses med, förklaras. Ytterligare information får anges enligt punkterna 9–15.

Ytterligare frivilliga uppgifter på äggen

Dessutom får ägg av klass A stämplas med t ex följande uppgifter:

- Datum för minsta hållbarhetstid (bäst före-datum)
- Ett eller flera andra datum som ger konsumenten ytterligare upplysningar
- Kvalitetsklass
- Viktsklass
- Förpackningsanläggningens nummer
- Förpackningsanläggningens namn eller firmabeteckning
- Handelsnamn eller varumärke
- Uppgift om äggens ursprung
- Reklam

Var kan man läsa mer?

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2465 av den 17 augusti 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller handelsnormerna för ägg och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 589/2008
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/2466 av den 17 augusti 2023 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller handelsnormerna för ägg
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler av animaliskt ursprung
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007.
- Ändringar till ovanstående förordningar
- Livsmedelsverkets föreskrifter om handelsnormer för hönsägg, LIVSFS 2024:4
- Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna
- Livsmedelsverkets föreskrifter om livsmedelsinformation, LIVSFS 2014:4
- Branschriktlinjer för äggpackerier finns tillgängliga på [Svenska äggs webbplats](https://www.svenskaaggswebbplats.se) (www.svenskaaggswebbplats.se)

Förordningarna finns tillgängliga på [EUR-Lex – ingång till EU-rätten](https://eur-lex.europa.eu/sv/index.htm) (eur-lex.europa.eu/sv/index.htm). Där finns även konsoliderade versioner. Föreskrifterna kan beställas från Livsmedelsverket per telefon 018-17 55 00 eller via [Livsmedelsverkets webbplats](https://www.livsmedelsverket.se) (www.livsmedelsverket.se).

Vem svarar på frågor

Frågor om märkningsreglerna för ägg besvaras i första hand via [Livsmedelsverkets forum](https://www.livsmedelsverket.se/forum) [Fråga oss](https://www.livsmedelsverket.se/forum), telefon (växel) 018-17 55 00.

© Livsmedelsverket, Uppsala november 2024

ISBN: 978 91 7714 215 7

Illustration omslag: Byrå 4

Foto inlaga: Johnér, Mostphotos

Layout: Livsmedelsverket

Livsmedelsverket

Box 622

751 26 Uppsala

Telefon: 018-17 55 00

E-post: livsmedelsverket@slv.se

www.livsmedelsverket.se

 Livsmedelsverket